

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Zeke László ügyvéd által képviselt felperesnek jogtanácsos által képviselt Regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított, a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 31.M.2994/2007/2. számú ítéletével befejezett perében az említett számú jogerős határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 31.M.2994/2007/2. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, az alperes igazgatójának 37-02244/2006/22. számú határozatát - az alperes 37-02244/2006/0010. számú határozatára is kiterjedően - hatályon kívül helyezi és az alperest új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt nap alatt 36.000 (harminchatezer) forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Az elsőfokú és a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes a magyar-szovjet szociálpolitikai egyezmény alapján öregségi nyugdíj iránt terjesztette elő igényét.

Az alperes a 37-02244/2006/0010. számú határozatával 41 év 84 nap szolgálati idő és 58.286 forint havi átlagkereset alapján havi 47.503 forint öregségi nyugdíjat állapított meg a felperes részére. A szolgálati időt az 1963. évi 16. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a Magyar Népköztársaság és a Szovjet Szocialista

Köztársaságok Szövetsége között a szociális ellátás területén való együttműködés tárgyában Budapesten, 1962. december 20-án kötött egyezmény 5. cikk (1) bekezdése alapján az Ukrajnában 1962.10.05-től 2004.12.24-ig, és a Magyarországon 2000.03.21-től 2002.03.06-ig szerzett szolgálati idő figyelembevételével, míg a nyugdíj összegét az 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) 22. §-a és a 168/1997.(X.6.) Korm. rendelet (R.) 14. § (6) bekezdése szerint állapította meg az elsőfokú határozat.

A felperes fellebbezése folytán hozott 37-02244/2006/22. számú másodfokú határozat az elsőfokú határozatot a szolgálati idő tekintetében megváltoztatta (41 év 21 napra), egyebekben azt hatályában fenntartotta. A nyugellátás összege tekintetében a határozat indokolása megállapította, hogy az átlagkereset kiszámítása a 2000.03.21-től 2000.03.23-ig, 2000.04.17-től 2000.04.21-ig, 2000.05.02-től 2000.05.05-ig, 2000.05.24-től 2000.07.31-ig és 2002.03.04-től 2002.03.06-ig Magyarországon fennállt munkaviszony béradatai figyelembevételével helyesen történt, az Ukrajna területén elért keresetek alapulvételét az egyezmény és az irányadó magyar jogszabályok nem teszik lehetővé.

A felperes keresetében a nyugdíj összege tekintetében kérte a jogerős társadalombiztosítási határozat megváltoztatását. Arra hivatkozott, hogy Magyarországon nem állt munkaviszonyban, csak rövid ideig tartó megbízási szerződésekkel foglalkoztatták, ezért a fogadó országban, Magyarországon hasonló munkakörben (tsz. elnök) elért szakmai átlagkereset alapján kell számítani a nyugdíja összegét.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 31.M.2994/2007/2. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Az ítélet indokolásában megállapította, hogy a felperes kisebb megbízási szerződesei alapján elért keresetek az alperes nyilvántartásában szerepelnek, a foglalkoztatók utána a nyugdíjjárulékot befizették. Mivel felperes az átköltözés után Magyarországon tovább dolgozott, az egyezmény 9. cikk (4) bekezdése értelmében a magyar jogszabályok szerint kellett meghatározni a nyugellátás összegét; a Tny. 22. § (5) bekezdése alapján azon napok esetében, amelynél kereseti adat nem állt rendelkezésre a 2006-ban hatályos minimálbér harmincad részét kellett figyelembe venni. Így az alperes jogszerűen határozta meg a felperest megillető nyugellátás összegét.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárásra utasítását kérte. A kérelem indokolása szerint az egyezmény 5. cikk (1) bekezdéséből az következik, hogy a nyugdíjjogosultság megállapításánál nemcsak a mindkét ország területén szerzett szolgálati időt, hanem az ott szerzett jövedelmeket is figyelembe kell venni. Ezért az Ukrajnában (Szovjetunióban) elért jövedelmeket is számításba kellett volna

venni. Amennyiben az előbbi adatok nem álltak rendelkezésre, akkor az egyezmény 9. cikk (3) bekezdése szerint a hasonló tevékenységet folytatók szakmai átlagkeresete alapján kell meghatározni a nyugdíj összegét, a megbízás keretében végzett tevékenységet az egyezmény alapján nem lehet tovább dolgozásnak tekinteni.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem a következők szerint alapos.

A peres iratok alapján megállapítható, hogy az alperes által rögzített adatok szerint a felperes az 1997-ben történt, Magyarországra való áttelepülését követően 2004. december 24-ig Ukrajnában szolgálati időt szerzett, azaz továbbdolgozott. Az 1962. október 5-től 2004. december 24-ig elismert összesen 41 év 84 nap szolgálati időből mindössze 84 nap a Magyarországon elismert szolgálati idő. Ezen adatokból az következik, hogy a felperes az átköltözést követően Ukrajnában még további mintegy 7 évig dolgozott. A felperes a perbeli személyes meghallgatásakor ugyancsak azt adta elő, hogy áttelepülése után Magyarországon nem tudott munkaviszonyt létesíteni, ezért visszajárt Ukrajnába dolgozni (2. sorsz. jkv. 2. oldal).

A felperes tartós, huzamos idejű, több éves továbbdolgozására Ukrajnában került sor, a magyarországi munkavégzése - rövid ideig tartó, többnyire néhány napos megbízási jogviszonyban - ehhez képest nem tekinthető mérvadónak.

Az előbbi tényeket sem a támadott társadalombiztosítási határozat, sem a jogerős ítélet nem vette figyelembe, és így a tényállás jogi értékelése során téves következtetésre jutott.

A Tny. 1. § (2) bekezdése alapján az ügyben alkalmazandó, már hivatkozott szociálpolitikai egyezmény 9. cikk (3)-(4) bekezdése rendelkezik a másik szerződő fél területére átköltözött személyek nyugellátása összegének megállapításáról. E szabályok, illetve a Tny. és R. vonatkozó rendelkezései (Tny. 22. §, R. 14. §) nem teszik lehetővé az Ukrajnában elért kereset figyelembe vételét az öregségi nyugdíj alapját képező átlagkereset számításakor, ugyanakkor az adott tényállás mellett csekély idejűnek minősülő magyarországi munkavégzés sem lehet irányadó az egyezmény érintett rendelkezései alkalmazásánál, mivel a továbbdolgozásra meghatározó módon Ukrajnában került sor.

Mindezek értékelése és az egyezmény 9. cikk (3)-(4) bekezdésének

tartalmi, logikai értelmezése alapján az felel meg a szerződő felek állampolgáraival való azonos elbánás követelményének (2. cikk), ha a felperes nyugdíjának az összegét a 9. cikk (3) bekezdése szerint, „a megfelelő képzettséggel rendelkező, és a nyugellátás megállapítása időpontjában a fogadó állam hasonló tevékenységet folytató dolgozója szakmai átlagkeresete alapján” számítják.

A kifejtettekre tekintettel a jogerős ítélet jogszabálysértően utasította el a felperes keresetét az egyezmény 9. cikk (4) bekezdése és a Tny. 22. § (5) bekezdése alapján. Ezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, a másodfokú társadalombiztosítási határozatot az elsőfokú határozatra is kiterjedően ugyancsak hatályon kívül helyezte és az alperest a Pp. 339. § (1) bekezdése alapján új eljárásra kötelezte.

Az új eljárásban a felperes öregségi nyugdíjának összegét az egyezmény 9. cikk (3) bekezdése alapján az R. 15. § (10) bekezdése szerint kell megállapítani.

Az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költségét (30.000 forint ügyvédi munkadíj + ÁFA) megfizetni.

Az elsőfokú és a felülvizsgálati eljárás illetékét a Tny. 81. §-án alapuló tárgyi illetékmentességre figyelemmel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2009. április 27.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, előadó bíró,
Dr. Patassyné dr. Dualszky Katalin s.k. bíró,
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági tisztviselő